

Sygn. akt II Ca 1702/15

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia SO Małgorzata Dasiewicz – Kowalczyk (spr)
Sędziowie:	Sędzia SO Piotr Jarmundowicz
	Sędzia SR del. Iwona Popiołek-Sikora
Protokolant:	Aneta Sadowska

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2016 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku G. R.

przy udziale M. B. i S. B. (1)

o podział majątku po S. B. (2) i T. B. i dział spadku po T. B.

na skutek apelacji wnioskodawczynie

od postanowienia Sądu Rejonowego w Oławie I Wydziału Cywilnego

z dnia 2 czerwca 2015 r.

sygn. akt I Ns 930/14

postanawia:

I. sprostować komparycję zaskarżonego postanowienia w zakresie oznaczenie przedmiotu sprawy w ten sposób, iż zamiast słów „ o stwierdzenie nabycia spadku, podział majątku i dział spadku po S. B. (2) i T. B.” wpisać „ o podział majątku po T. B. i S. B. (2) i dział spadku po T. B.”;

II. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie I w ten sposób, że: w podpunkcie 2 wartość środków pieniężnych nim opisanych określić na dzień 15 czerwca 2014 r. na kwotę 611,43 zł, w podpunkcie 3 wartość środków pieniężnych nim opisanych określić na dzień 15 czerwca 2014 r. na kwotę 110.000 zł; w podpunkcie 4 wartość środków pieniężnych nim opisanych określić na dzień 15 czerwca 2014 r. co do środków zgromadzonych na rachunku bieżącym w USD – na kwotę 1.681,83 USD, co do środków na lokacie terminowej w PLN na kwotę 11.689,25 zł, co do środków na lokacie terminowej w USD na kwotę 1.526,60 USD; zmienić go także w punkcie III w ten sposób, że ustalić, iż w skład spadku po T. B. zmarłym dnia 15 czerwca 2014 r. wchodzi udział w wysokości 1/2 w prawie własności składników majątkowych opisanych w punkcie I podpunktach 1,2,3,4 niniejszego postanowienia; zmienić go także w punkcie

IV w ten sposób, że postanowić, iż podział majątku wspólnego następuje po S. B. (2) i T. B. a dział spadku po T. B.; zmienić go także w punkcie IV podpunkcie 1 w ten sposób, że zasądzić na rzecz wnioskodawczyni G. R. dalszą kwotę 32.500 zł (trzydzieści dwa tysiące pięćset złotych), a zasadzoną nim kwotę na rzecz uczestnika M. B. obniżyć do kwoty 16.250 zł nie naruszając pozostałych postanowień tego podpunktu, zmienić go także w podpunkcie 2 w ten sposób, że składniki majątku opisane w punkcie I podpunktach 2,3,4 według aktualnej wartości tych składników majątkowych przyznać na wyłączną własność wnioskodawczyni i uczestników postępowania według następujących udziałów: - w wysokości 6/8 aktualnej wartości środków finansowych zgromadzonych na wymienionych w punkcie I podpunktach 2,3 i 4 postanowienia rachunkach bankowych – na rzecz wnioskodawczyni G. R. (PESEL (...)), - w wysokości 1/8 aktualnej wartości środków finansowych zgromadzonych na wymienionych w punkcie I podpunktach 2,3 i 4 postanowienia rachunkach bankowych – na rzecz uczestnika S. B. (1) (PESEL (...)); - w wysokości 1/8 aktualnej wartości środków finansowych zgromadzonych na wymienionych w punkcie I podpunktach 2,3 i 4 postanowienia rachunkach bankowych – na rzecz uczestnika M. B. (PESEL (...));

III. oddalić wniosek wnioskodawczyni o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 1702/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 2 czerwca 2015r. Sąd Rejonowy w Oławie w punkcie I ustalił, iż w skład majątku wspólnego S. B. (2) i T. B. wchodzi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w O. przy ul (...), o powierzchni 47,60 m⁽⁽²⁾⁾, mieszczącego się w zasobach (...) w O., o wartości 130000 zł (ppkt 1), środki zgromadzone na rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowym prowadzonym na rzecz T. B. w (...) w O. (ppkt 2), środki zgromadzone na rachunku oszczędnościowej lokaty terminowej sześciomiesięcznej prowadzonym dla T. B. w (...) w O. (ppkt 3), środki zgromadzone na rachunku bieżącym w USD , lokacie terminowej w PLN oraz lokacie terminowej w USD, prowadzonym na rzecz T. B. w (...) SA z siedzibą we W. (ppkt 4). Dalej Sąd ustalił, iż udziały S. B. (2) i T. B. w majątku wspólnym były równe (pkt II), w skład majątku spadkowego po T. B. zmarłym 15 czerwca 2014r. w O. oraz w skład majątku spadkowego po S. B. (2) zmarłym 26 sierpnia 2014r. w O. wchodzi równe udziały po 1/2 części we własności składników majątku opisanych w punkcie I podpunktach 1,2,3,4 postanowienia (pkt III). W punkcie IV Sąd dokonał podziału majątku wspólnego S. B. (2) i T. B. oraz jednoczesnego działu spadku po S. B. (2) i T. B. w ten sposób, że spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego opisanego w punkcie I ppkt 1 postanowienia przyznał na wyłączną własność uczestnika postępowania S. B. (1) z obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczyni G. R. kwoty 65.000 zł płatnej na wskazany przez wnioskodawczynię rachunek bankowy w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy sprzedaży lokalu mieszkalnego, oraz z obowiązkiem spłaty na rzecz uczestnika M. B. kwoty 32500 zł płatnej na wskazany przez uczestnika rachunek bankowy w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy sprzedaży lokalu mieszkalnego (ppkt 1), składniki majątku opisane w punkcie I podpunktach 2,3 i 4 przyznał na wyłączność uczestników postępowania według następujących udziałów: w wysokości 1/2 wartości środków finansowych zgromadzonych na wymienionych w punkcie I podpunktach 2,3 i 4 postanowienia rachunkach bankowych – na rzecz G. R., w wysokości 1/4 wartości środków finansowych zgromadzonych na wymienionych w punkcie I podpunktach 2,3 i 4 postanowienia rachunkach bankowych na rzecz S. B. (1), oraz w wysokości 1/4 wartości środków finansowych zgromadzonych na wymienionych w punkcie I podpunktach 2,3 i 4 postanowienia rachunkach bankowych na rzecz M. B. (ppkt 2). W punkcie V Sąd stwierdził, iż każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie.

Rozstrzygnięcie swoje Sąd I instancji wydał w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

T. B. był ojcem G. R., S. B. (1) oraz J. B.. W chwili śmierci, 15 czerwca 2014 r. spadkodawca był małżonkiem S. B. (2). Nie pozostawił testament. S. B. (2) była matką G. R., S. B. (1) oraz J. B., w chwili śmierci, mającej miejsce w dniu 26 sierpnia 2014 r. była wdową po T. B., pozostawiła testament notarialny. J. B. był ojcem M. B.. Zmarł w dniu 13 marca 1997 r. nie pozostawiwszy innych zstępnych.

Spadkodawcy S. i T. B. pozostawali w jednym związku małżeńskim, zawartym w sierpniu 1955 r. Małżonków łączył ustrój ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej. Umów małżeńskich T. i S. B. (3) nie zawierali. Od roku 1970 mieszkali w O., w mieszkaniu o powierzchni 47,60 m², znajdującym się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O., położonym na I piętrze budynku w O., przy ul. (...), składającego się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki z toaletą i przedpokoju. W chwili śmierci małżonków będących członkami Spółdzielni mieszkaniowej (...) w O., mieszkanie stanowiło przedmiot przysługującego im wspólnie własnościowego prawa spółdzielczego. Innych składników majątku nieruchomości małżonkowie, w dniu 15 czerwca 2014 r., nie posiadali. Po śmierci S. B. (2) bieżące opłaty za utrzymanie lokali ponosili wspólnie S. B. (1) i G. R.. Mieszkanie nie jest zadłużone.

(...) w O. prowadził na rzecz T. B. rachunek oszczędnościowo – rozliczeniowy w którym na dzień śmierci spadkodawcy, tj. na 15 czerwca 2014 r. odnotowano stan środków finansowych w wysokości 611,43 zł. Zgodnie z oświadczeniem (...) w O., w dniu 26 stycznia 2015 r. wysokość środków na w/w rachunku bankowym wynosiła 164,43 zł. T. B. posiadał także oszczędności zdeponowane w (...) w O.. W dniu 15 czerwca 2014 r. na rachunku oszczędnościowej lokaty terminowej 6 – ścio miesięcznej znajdowały się środki finansowe w wysokości 110 000,00 zł. Zgodnie z oświadczeniem (...) w O., w dniu 26 stycznia 2015 r. wysokość środków na w/w rachunku bankowym wynosiła 112 109,54 zł. T. B. nie posiadał innych rachunków oszczędnościowych, lokat, ani też papierów wartościowych, czy też wierzytelności w w/w (...) w O.. T. B. posiadał także oszczędności zdeponowane w (...) S.A. z siedzibą we W.. W dniu 15 czerwca 2014 r. na rachunku bieżącym prowadzonym na rzecz T. B. w (...) S.A. znajdowały się środki finansowe w wysokości 1 681,83 USD. W dniu 15 czerwca 2014 r. na lokacie terminowej prowadzonej na rzecz T. B. w (...) S.A. znajdowały się środki finansowe w wysokości 11 689,25 . Jak wynika z oświadczenia Banku z dnia 13 maja 2015 r. – saldo na w/w lokacie na dzień 12.05.2015 r., wynosiło 11 925,95 zł. W dniu 15 czerwca 2014 r. na lokacie terminowej prowadzonej na rzecz T. B. w (...) S.A. w dewizach znajdowały się środki finansowe w wysokości 1 526,60 USD . Jak wynika z oświadczenia Banku z dnia 13 maja 2015 r. – saldo na w/w lokacie na dzień 12.05.2015 r., wynosiło 1 530,92 USD. Innych rachunków, lokat, papierów wartościowych i wierzytelności T. B. względem Banku nie posiadał. Bank nie prowadził rachunku dla S. B. (2).

Postanowieniem częściowym wydanym w niniejszej sprawie dnia 20 lutego 2015 r., Sąd Rejonowy stwierdził, że spadek po T. B. (synu S. i G.), zmarłym dnia 15.06.2014r. w O., ostatnio stale zamieszkałym w O., na podstawie ustawy nabyli: małżonka S. B. (2) z domu K. (córka W. i A.) w 1/4 części, syn S. B. (1) (syn S.) w 1/4 części, córka G. R. z domu B. (córka S.) w 1/4 części, oraz wnuk M. B. (syn J. i M.) w 1/4 części, wszyscy wprost. Tym samym postanowieniem wydanym w dniu 20 lutego 2015 r. w punkcie 2 tut. Sąd stwierdził, że spadek po S. B. (2) z domu K. (córce A. i W.), zmarłej dnia 26.08.2014r. w O., ostatnio stale zamieszkałej w O., na podstawie testamentu notarialnego sporządzonego w dniu 01.07.2014r. przed notariuszem B. K. z Kancelarii Notarialnej w O. (Rep (...)) nabyła córka G. R. z domu B. (córka T.) w całości, wprost. Postanowienie uprawomocniło się w dniu 14 marca 2015 r.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy wskazał, iż wniosek o zgodny dział spadku po zmarłych spadkodawcach, małżonkach T. i S. B. (2), zasługiwał na uwzględnienie w całości.

Sąd wskazał, iż przedmiotem niniejszego postępowania był dział spadku po w/w osobach i podział majątku wspólnego. Sąd wskazał, iż w wypadku gdy, tak jak w niniejszej sprawie, w skład spadku wchodzi udział spadkodawcy w majątku objętym małżeńską wspólnością ustawową, do dokonania działu spadku niezbędne jest uprzednie albo jednoczesne z działem spadku, połączone w tym samym postępowaniu, przeprowadzenie podziału majątku wspólnego. Sąd dokonał więc jednoczesnego podziału majątku wspólnego małżonków T. i S. B. (2) (art. 689 k.p.c. w zw. z art. 567 k.p.c.) i działu spadku po w/w spadkodawcach (art. 1037§1 k.c. w zw. z art. 680§1 k.p.c.). Legitymacja wnioskodawczyni do zgłoszenia wniosku nie budziła wątpliwości. Sąd wskazał, iż zgodnie z art. 684 k.p.c. w postępowaniu o dział spadku Sąd ustala skład i wartość spadku ulegającego podziałowi, przy czym Sąd ustala skład spadku według jego stanu z chwili otwarcia, natomiast wartość spadku według cen z chwili dokonywania działu. Dotyczy to także sytuacji, gdy z żądaniem działu spadku połączone jest na zasadzie art. 689 k.p.c. żądanie podziału majątku wspólnego. Skład ten podlega ustaleniu według stanu na dzień otwarcia spadku będącego jednocześnie dniem ustania wspólności ustawowej małżeńskiej byłych małżonków.

W sprawie bezspornym było, że T. B. i S. B. (2) z domu K. pozostawali w związku małżeńskim od 1955 roku do dnia 15 czerwca 2014 r., kiedy to małżeństwo stron ustało na skutek śmierci T. B.. W okresie tym istniał między nimi ustrój ustawowej wspólności majątkowej (art. 31 k.r.o.). Zgodnie z art. 32 § 1 k.r.o. dorobkiem małżonków są przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. W rozpoznawanej sprawie małżeństwo stron zawarte zostało wprawdzie przed wejściem w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, to jednak z mocy art. V ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Przepisy wprowadzające kodeks rodzinny i opiekuńczy, znajdowały zastosowanie przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Sąd wskazał, iż bezspornym w sprawie było, iż w skład spadku po T. B. wchodzi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o powierzchni 47,60 m⁽²⁾, znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O.. Przynależność do spadku tego prawa ustalił Sąd w oparciu o nie budzące wątpliwości zaświadczenie Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O.. Strony nie kwestionowały również faktu, iż prawo do lokalu mieszkalnego było przedmiotem wspólności ustawowej małżeńskiej małżonków T. i S. B. (2), skoro zostało nabyte w trakcie trwającego pomiędzy spadkodawcami związku małżeńskiego. Ustalając wartość w/w prawa do lokalu mieszkalnego Sąd oparł się na zgodnych i nie budzących wątpliwości twierdzeniach uczestników postępowania, w świetle których wartość rynkowa mieszkania według szacunkowych cen aktualnych wynosi 130 000zł. Uczestnicy nie kwestionowali także, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków T. i S. B. (2) wchodziły oszczędności zgromadzone na rachunkach bankowych w (...) w O. oraz w (...) S.A. z siedzibą we W.. Wszystkie środki zgromadzone na opisanych wyżej rachunkach bankowych stanowiły jednak składniki majątku dorobkowego małżonków S. i T. B., majątku zgromadzonego w trakcie trwania związku małżeńskiego spadkodawców. Żaden z uczestników nie sprzeciwiał się takim ustaleniom Sądu, nie wykazał także okoliczności przeciwnych.

Przy uwzględnieniu powyższych okoliczności Sąd ustalił zatem skład i wartość majątku wspólnego małżonków T. i S. B. (2), tak, jak w punkcie I postanowienia, oraz kierując się treścią przepisu art. 43 § 1 k.r.o. wobec braku żądania ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym Sąd ustalił zgodnie z domniemaniem, że małżonkowie mieli równe udziały w majątku wspólnym, a wobec czego składnikami spadku po T. B. jest udział w 1/2 części we wspomnianych składnikach majątku wspólnego (pkt III postanowienia). Tak samo zatem, składnikiem spadku po S. B. (2) jest udział w 1/2 części we wspomnianych składnikach majątku wspólnego (pkt III postanowienia).

W dalszej kolejności Sąd odniósł się do sposobu działu spadku, która to kwestia ostatecznie także, z uwagi na zmianę stanowiska M. B., nie była sporna pomiędzy uczestnikami. Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 1035 k.c. jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów niniejszego tytułu. Odwołując się do kodeksowych uregulowań stosunku współwłasności, analizowanych zwłaszcza przez pryzmat dopuszczanych przez prawo sposobów zniesienia tego stosunku, Sąd wskazał, iż wyraźnie preferowanym przez ustawodawcę sposobem zniesienia jest podział rzeczy wspólnej, chyba że byłoby to sprzeczne z przepisami ustawy, społeczno – gospodarczym przeznaczeniem rzeczy, bądź też pociągałoby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości (art. 211 k.c.) Konstatacja ta oznacza, iż w przypadku, gdy zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia sądowego, Sąd powinien brać pod uwagę przede wszystkim ten właśnie sposób wyjścia ze współwłasności, chyba że rzecz nie daje się podzielić (art. 212 § 2 k.c.) albo, że współwłaściciele sami żądają przyznania rzeczy wspólnej jednemu z nich w zamian za spłatę lub sprzedaż, stosowanie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego. W rozpoznawanej sprawie wnioskodawczyni i uczestnicy żądali dokonania działu spadku w ten sposób, aby wchodzący w skład spadku i majątku dorobkowego lokal mieszkalny, a ściślej własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej, przyznać na wyłączną własność uczestnika postępowania S. B. (1). Argumentując swoje stanowisko, wskazywano na okoliczności związane z tym, że zamiarem jest sprzedaż lokalu przez S. B. (1) i podział środków uzyskanych ze sprzedaży lokalu pomiędzy uczestnikami stosownie do przysługujących im udziałów w spadku. Sąd nie znalazł podstaw, aby zakwestionować proponowany sposób podziału omawianego składnika majątku, który to składnik, z uwagi na społeczno – gospodarcze przeznaczenie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, nie podlega podziałowi fizycznemu. Pozostało zatem przyznanie go jednemu z uczestników postępowania na własność za spłatą na rzecz pozostałych

uczestników, którzy z tychże nie zrezygnowali lub zarządzić sprzedaż licytacyjną lokalu, co byłoby ostatecznością, czego jednak we wniosku nie wskazano.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd w punkcie IV podpunkcie I orzeczenia spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego przyznał na wyłączną własność uczestnika postępowania S. B. (1) z obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczyni G. R. kwoty 65 000 zł i na rzecz uczestnika M. B. kwoty 32 500,00 zł w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy sprzedaży lokalu mieszkalnego. Spłaty zasądził Sąd w wysokości odpowiadającej udziałom wnioskodawczyni oraz uczestnika M. B. w spadku po T. i S. B. (2).

W punkcie IV podpunkcie 2 Sąd przyznał na rzecz uczestników postępowania opisane w orzeczeniu składniki majątku wspólnego i spadkowego według udziałów przysługujących każdemu z uczestników we współwłasności majątku odziedziczonych po T. i S. małżonkach B.. Sąd wyjaśnił przy tym, iż udział wnioskodawczyni G. R. we współwłasności składników majątku spadkowego po rodzicach T. i S. B. (2) jest większy od udziału pozostałych uczestników postępowania, z uwagi na to, iż jest ona nie tylko spadkobierczynią T. B., w udziałach odpowiadających wysokością udziałom przysługującym w spadku po zmarłym pozostałym spadkobiercom (w wysokości 1/4 części majątku spadkowego po T. B.), ale także jedyną spadkobierczynią S. B. (2).

Orzeczenie o kosztach postępowania zapadło w oparciu o przepis art. 520 §1 k.p.c.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiodła wnioskodawczyni G. R. zaskarżając postanowienie Sądu Rejonowego w części dotyczącej **punktu IV** postanowienia: co do podpunktu 1 w części dotyczącej wysokości przyznanej od uczestnika S. B. (1) spłaty na rzecz G. R. i M. B.; oraz co do podpunktu 2 w całości.

Apelująca wniosła o zmianę postanowienia w zaskarżonym zakresie i orzeczenie w punkcie IV postanowienia w ten sposób, że:

- w punkcie 1 przyznać od uczestnika ad 1 spłatę na rzecz wnioskodawcy w wysokości 97500 zł a na rzecz uczestnika postępowania w wysokości 16250 zł,

- w punkcie 2 przyznać na wyłączoną własność składki majątku opisane w punkcie I podpunktach 2,3 i 4 wg następujących udziałów” wnioskodawca 6/8 wartości środków zgromadzonych na rachunkach bankowych wymienionych w punkcie I podpunktach 2,3 i 4, uczestnikowi ad1 1/8 wartości środków zgromadzonych na rachunkach bankowych wymienionych w punkcie I podpunktach 2,3 i 4, uczestnikowi ad 2 1/8 wartości środków zgromadzonych na rachunkach bankowych wymienionych w punkcie I podpunktach 2,3 i 4. Apelująca wniosła nadto o nieobciążanie jej kosztami postępowania apelacyjnego z uwagi na fakt, iż nie z winy wnioskodawcy zostało zainicjowane postępowanie apelacyjne.

Apelująca zarzuciła:

1. naruszeni przepisów prawa materialnego tj.:

- art. 1035 kc w zw. z art. 212§2 kc poprzez przyznanie wnioskodawcy i uczestnikowi ad 2 od uczestnika ad 1 spłat nieodpowiadających wartości ich udziału spadkowego, podczas gdy wobec braku odrębnego wniosku winny one odpowiadać udziałom spadkowym wnioskodawcy i uczestnika postępowania,

- art. 1035 kc w zw. z art. 211 kc poprzez dokonanie podziału środków znajdujących się na rachunkach bankowych w sposób nie odpowiadający udziałom spadkobierców, podczas Gd wobec braku odrębnego wniosku winny one odpowiadać udziałom spadkowym wnioskodawcy i uczestników;

2. mające wpływ na wynik postępowania naruszenie przepisów prawa procesowego tj:

- art. 688 kpc w zw. z art. 622 §2 kpc poprzez orzeczenie o dziale spadku w sposób sprzeczny ze złożonym w niniejszej sprawie wnioskiem stron podczas gdy przy spełnieniu wskazanych w omawianym przepisie przesłanek Sąd jest zobligowany do orzekania zgodnie ze zgodnym wnioskiem stron.

Apelująca wskazała, iż wnioskiem z dnia 16 grudnia 2014 r. wskazując jako uczestników postępowania S. B. (1) i M. B., wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłych rodzicach T. i S. B. (2) oraz o dokonanie zgodnego działu spadku po zmarłych rodzicach zgodnie z przysługującymi spadkobiercom udziałami w spadku. Po śmierci T. B. ustala wspólność ustawowa majątkowa małżonków. Jako że udziały małżonków były równe dziedziczeniu podlegał udział zmarłego we własności składników majątku wynoszący $\frac{1}{2}$. Druga połowa stała się majątkiem osobistym S. B. (2). Zmarły pozostawił 4 spadkobierców, którzy dziedziczyli w częściach równych (po $\frac{1}{4}$). Tym samym udziały w całym majątku małżonków kształtowały się następująco: S. B. (2) $\frac{5}{8}$ (udział po mężu w wysokości $\frac{1}{8}$ oraz uzyskany po śmierci małżonka udział w majątku wspólnym $\frac{4}{8}$), G. R. $\frac{1}{8}$, S. B. (1) $\frac{1}{8}$ i M. B. $\frac{1}{8}$. Po śmierci S. B. (2) G. R. na mocy testamentu została powołana do dziedziczenia w całości spadku, a więc odziedziczyła udział S. B. (2) w omawianym wyżej majątku wynoszący $\frac{5}{8}$. Ostatecznie udziały spadkobierców w pozostawionym po T. i S. majątku spadkowym wyniosły: G. R. – $\frac{6}{8}$, S. B. (1) – $\frac{1}{8}$, oraz M. B. $\frac{1}{8}$.

W świetle powyższego wobec przyznania przez Sąd dokonujący działu spadku jednemu współwłaścicielowi (spadkobiercy) ma on obowiązek spłacić pozostałych stosownie do wielkości udziałów. Tym samym zgodnie z powyższym wyliczeniem udziałów i przy uwzględnieniu wartości nieruchomości (130000 zł) wnioskodawca jako posiadający udział w wysokości $\frac{6}{8}$ winien otrzymać spłatę w wysokości 97500 zł a uczestnik ad 2 przy udziale $\frac{1}{8}$ winien otrzymać 16250 zł. Dalej apelująca wskazała iż w razie podziału fizycznego rzeczy następuje on w drodze przyznania każdemu wyodrębnionej części wspólnej rzeczy. Wielkość tej części powinna odpowiadać wielkości udziałów. Sąd Rejonowy dokonując podziału środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych spadkodawców przyznał je również niezgodnie z udziałami spadkowymi, bowiem wnioskodawcy jak wskazano wyżej przysługuje $\frac{6}{8}$ środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, a uczestnikom postępowania po $\frac{1}{8}$ udziału.

Apelująca wskazała nadto iż w niniejszej sprawie wszyscy spadkobiercy złożyli wymagane prawem oświadczenie odnośnie zgodnego podziału masy spadkowej. Jako że spadkobiercy wnioskowali o podział mas spadkowej zgodnie z przysługującymi na nich udziałami spadkowymi, nie można uznać że wnioskowany podział jest sprzeczny z zasadami współżycia społecznego bądź rażąco narusza interesy osób uprawnionych. Sąd przyznając w sposób dowolny spłaty oraz własność środków pieniężnych dopuścił się rażącego naruszenia art. 622§2 kpc albowiem wobec spełnienia określonych tym przepisem przesłanek na sądzie ciążył obowiązek orzeczenia zgodnie ze zgodnym wnioskiem spadkobierców.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 27 kwietnia 2016r. apelująca wniosła o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego od Skarbu Państwa, ewentualnie o obciążenie kosztami postępowania także uczestników postępowania, wskazując iż ani wnioskodawczyni ani uczestnicy postępowania w żaden sposób nie przyczynili się do wydania błędnego postanowienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd II instancji mając nie tylko uprawnienie, ale wręcz obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału - dokonał jego własnej, samodzielnej i swobodnej oceny w następstwie, czego uznał, iż Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, niemniej na jego podstawie wyciągnął częściowo błędne wnioski - co doprowadziło do wydania częściowo błędnego rozstrzygnięcia wymagającego korekty przy uwzględnieniu zarówno wniosków apelacji jak i w szerszym, zważywszy na dalsze niż zarzucane przez skarżącą uchybienia Sądu Rejonowego i jednoczesny brak związania Sądu II instancji granicami wniosków apelacyjnych oraz zakazem reformationis in peius w postępowaniu działowym jeżeli przedmiot zaskarżenia jest integralnie związany z inną częścią lub całością zaskarżonego orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 września 1999 r. I CKN 379/98).

W rozpatrywanej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo ustalając skład majątku wspólnego małżonków podlegającego podziałowi jak i skład spadku po T. B., oraz przyjmując co do zasady trafny sposób podziału (zgodnie z oczekiwaniami wszystkich uczestników postępowania) wadliwie tego jednak dokonał wobec oparcia go na nieprawidłowych udziałach uczestników postępowania we własności składników majątkowych podlegających podziałowi, co też rzutowało na nieprawidłowość rozstrzygnięcia Sądu w zakresie przyznanych udziałów w składniku majątkowym stanowiącym środki pieniężne na rachunkach bankowych, jak i w zakresie wysokości zasądzonych spłat wobec przyznania spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego jednemu uczestnikowi.

W pierwszym rzędzie koniecznym pozostawało ustalenie przedmiotu rozstrzygnięcia, który to Sąd Rejonowy oznaczył nieprawidłowo w swym orzeczeniu. Wnioskodawczyni G. R. wniosła o stwierdzenia nabycia spadku S. B. (2) i T. B., a nadto o dokonanie działu spadku. Postanowieniem częściowym z dnia 20 lutego 2015r. Sąd orzekł w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po S. B. (2) oraz po T. B. (art. 317 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 kpc). Kwestia ta została zatem prawomocnie rozstrzygnięta, nie będąc tym samym przedmiotem dalszego orzekania przez Sąd. Wskazanie jej w przedmiocie orzeczenia w sentencji skarżonego orzeczenia było zatem nieprawidłowe. Dalej również wadliwie Sąd Rejonowy wskazał na dokonywanie działu spadku po S. B. (2) i T. B.. O ile po zmarłych małżonkach jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy koniecznym pozostawało w pierwszym rzędzie dokonanie podziału majątku wspólnego, o tyle dokonanie działu spadku mogło nastąpić wyłącznie po T. B.. Spadek - inaczej niż współwłasność rzeczy, a podobnie jak majątek wspólny małżonków - to masa majątkowa skupiająca wiele praw różnego rodzaju, toteż jej podział regulowany jest odrębnymi przepisami prawa materialnego (art. 1035 i nast., art. 1070 i nast. k.c.) oraz procesowego (art. 680 i nast. k.p.c.). Dział spadku to postępowanie, którego celem jest ustalenie majątku spadkodawcy i rozdzielenie pozostałych po spadkodawcy praw i obowiązków między poszczególnych spadkobierców. W przypadku kiedy spadek nabywa tylko jeden spadkobierca brak podstaw do dokonywania działu, gdyż wszystkie prawa i zobowiązania spadkodawcy przechodzą w całości na jedyne spadkobiercę. W sytuacji dopiero kiedy mamy do czynienia z dwoma albo więcej spadkobiercami, powstaje konieczność podziału wchodzących w skład spadku składników majątkowych, a tym samym jedynie wówczas aktualizuje się konieczność dokonania działu spadku. Mając na uwadze, iż spadek po S. B. (2) w drodze dziedziczenia testamentowego w całość nabyła córka G. R. (art. 941 kc, art. 950 kc i 959 kc) nie było podstaw do dokonywania działu spadku po tej spadkodawczyni. Przesłanki ku temu zaktualizowały się jedynie w odniesieniu do spadku po T. B., po którym w drodze dziedziczenia ustawowego spadek nabyło kilku spadkobierców (art. 931 kc). Powyższe uchybienia Sądu Rejonowego w zakresie oznaczenia przedmiotu sprawy zostały zatem przez Sąd Okręgowy sprostowane na podstawie art. 350 kpc w zw. z art. 361 kpc. (pkt I sentencji).

Punktem wyjściowym rozstrzygnięcia w przedmiocie działu spadku jest - stosownie do dyspozycji art. 684 k.p.c. - ustalenie składu i wartości ulegającego podziałowi spadku, od prawidłowego, bowiem ustalenia tych elementów zależy określenie wartości udziałów poszczególnych spadkobierców, mogące mieć wpływ na układ sched spadkowych tych spadkobierców, a nadto decydujące o wysokości przysługujących spadkobiercom spłat lub dopłat. Dlatego też wadliwości w ustaleniu tych elementów stanowiących podstawę działu, podważają dokonany podział (postanowienie Sąd Najwyższego z dnia 10 grudnia 1969 r.III CRN 432/69 LEX nr 6632; postanowienie SN z dnia 29 kwietnia 1966 r.II CR 365/65 LEX nr 5979). Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy w wypadku, gdy w skład spadku wchodzi udział spadkodawcy w majątku objętym małżeńską wspólnością ustawową, do dokonania działu spadku niezbędne jest uprzednie albo jednoczesne z działem spadku, połączone w tym samym postępowaniu, przeprowadzenie podziału majątku wspólnego (art. 689 kpc w zw. z art 567 kpc i 46 kro). W myśl art. 1038 kc w związku z art. 46 k.r.o. sądowy podział majątku wspólnego małżonków powinien obejmować cały ten majątek. Sąd zobowiązany jest więc do ustalenia w toku postępowania o podział majątku wspólnego małżeńskiego **składu i wartości tego majątku** (art. 684 i 619 k.p.c. w związku z art. 567 § 3 k.p.c.). Wartość tych składników ustala się według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej i według cen obowiązujących w chwili zamknięcia rozprawy. W przypadku, gdy przyczyną ustania wspólności majątkowej jest śmierć małżonka, datą ustania tej wspólności jest data jego śmierci. W rozpatrywanej sprawie wspólność majątkowa ustalała w dniu 15 czerwca 2014r. tj. w dacie śmierci T. B.. Sąd Rejonowy o ile prawidłowo ustalił skład majątku wspólnego o tyle jednak w odniesieniu do środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych i lokatach bankowych w orzeczeniu swym nie określił ich wartości, mimo, iż w toku postępowania poczynił właściwe ustalenia faktyczne w tym zakresie na podstawie zaświadczeń z (...) w O.

oraz (...) SA we W.. Co za tym idzie Sąd Okręgowy zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w powyższym zakresie, określając wartość środków pieniężnych na poszczególnych rachunkach bankowych na dzień 15 czerwca 2014r. w oparciu o ustalenia Sądu Rejonowego. Wartość środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowym prowadzonym na rzecz T. B. w (...) w O. określono na 611,43 zł, środków zgromadzonych na rachunku oszczędnościowej lokaty terminowej sześciomiesięcznej prowadzonym dla T. B. w (...) w O. na 110.000 zł, środków zgromadzonych na rachunkach prowadzonych przez (...) SA dla T. B.: na rachunku bieżącym w USD – na kwotę 1.681,83 USD, na lokacie terminowej w PLN na kwotę 11.689,25 zł oraz na lokacie terminowej w USD na kwotę 1.526,60 USD.

Sąd Rejonowy rozstrzygając w przedmiocie wniosku o dział spadku z jednoczesnym podziałem majątku wspólnego zmarłych małżonków S. B. (2) i T. B. wadliwie dokonał ustalenia składu majątku spadkowego również po S. B. (2), wobec wskazywanego już powyżej braku podstaw dla dokonywania działu spadku po S. B. (2), co rzutowało na dalsze rozstrzygnięcie Sądu.

Mając na uwadze, iż przedmiotem sprawy mógł być jedynie dział spadku po T. B., tym samym jedynie w odniesieniu do tego spadkodawcy koniecznym pozostawało ustalenie składu majątku spadkowego (art. 684 kpc), co Sąd Rejonowy uczynił prawidłowo, wskazując iż w skład spadku po T. B. zmarłym dnia 15 czerwca 2014 r. wchodzi udział w wysokości 1/2 w prawie własności składników majątkowych wchodzących w skład majątku wspólnego (opisanych w punkcie I podpunktach 1,2,3,4 postanowienia), zważywszy na ustalone równe udziały małżonków S. i T. B. w majątku wspólnym. W powyższym zatem zakresie zaskarżone orzeczenie Sądu Rejonowego podlegało odpowiedniej zmianie, poprzez wyeliminowanie postanowienia w przedmiocie ustalenia składu majątku spadkowego po S. B. (2).

Dokonując działu spadku sąd, zgodnie z art. 688 k.p.c., przepisy dotyczące zniesienia współwłasności stosuje odpowiednio, a zatem postępowanie o dział spadku oraz o zniesienie współwłasności przebiega według identycznych podstawowych reguł (art. 210-212 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. oraz art. 618-625 kpc w zw. z art. 688 k.p.c.). Możliwe jest w szczególności wydanie orzeczenia uwzględniającego uzgodnione stanowisko spadkobierców (art. 622 § 1 i 2 kpc; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1998 r., I CKU 68/98, Prok. i Pr.-wkl. 1999, nr 4, poz. 36; uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 1971 r., III CZP 34/71, OSNC 1972, nr 4, poz. 62). W razie zatem złożenia przez wszystkich spadkobierców zgodnego wniosku, co do sposobu podziału, sąd ma obowiązek wydać postanowienie odpowiadające treści wniosku, jeżeli ponadto zostaną spełnione określone w ustawie wymagania (art. 621 i 622 § 2 k.p.c, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2014 r., I CSK 479/13). Generalnie przyjmuje się, że Sąd ma obowiązek uwzględnić zgodny wniosek stron, co do sposobu zniesienia współwłasności bądź podziału majątku wspólnego (majątku objętego spadkiem). Przepis art. 622 § 2 k.p.c. pozwala Sądowi odstąpić od tego obowiązku tylko wówczas, gdy wskazany we wniosku sposób nie odpowiada treści art. 621 k.p.c., bądź projekt podziału sprzeciwia się prawu, zasadom współżycia społecznego, bądź narusza w sposób rażący interes osób uprawnionych. W rezultacie należy przyjąć, że orzekanie w sposób zgodny z wolą zainteresowanych jest regułą, a wskazane wyłączenia stanowią od niej wyjątek.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy uznał za ostatecznie zgodne stanowiska wnioskodawczyni i uczestników postępowania w zakresie sposobu podziału majątku wspólnego i działu spadku, nie było przy tym podstaw do jego zakwestionowania wskazanych w przepisie art. 622§2 kpc. Sąd Rejonowy przyjął zatem sposób podziału zaproponowany przez wszystkich uczestników postępowania wskazywany tak co do spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego (przyznanie S. B. (1)), jak i co do środków pieniężnych na rachunkach bankowych w (...) w O. oraz w (...) SA we W. (dla każdego uczestnika wg udziału w majątku i spadku). Orzeczenie w powyższym zakresie nie było także przedmiotem apelacji i nie było kwestionowane przez żadnego z uczestników postępowania, a zatem Sąd Okręgowy był nim związany.

Niemniej jednak Sąd I instancji dokonując prawidłowego co do zasady sposobu podziału majątku wspólnego i działu spadku, w odniesieniu do środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych wadliwie określił udziały poszczególnych uczestników postępowania, u czego podstaw legło nieprawidłowe wcześniejsze ustalenie składu majątku spadkowego po S. B. (2). Kwestię tę zasadnie podniosła apelująca. Wskazać należy, iż wobec równych

udziałów w majątku wspólnym małżonków, w skład spadku po zmarłym, jako pierwszym, T. B. wchodził udział w wysokości $\frac{1}{2}$ we własności składników majątku wspólnego. Inaczej jednak kształtowała się sytuacja S. B. (2), bowiem wobec faktu, iż wchodziła ona w krąg spadkobierców ustawowych po T. B., jej ostateczny udział we własności składników majątkowych objętych uprzednio majątkiem wspólnym był większy niż $\frac{1}{2}$. S. B. (2) po śmierci męża posiadała własny udział w wysokości $\frac{1}{2}$ we własności składników majątku wspólnego z tytułu ustania wspólności majątkowej, a ponadto z tytułu dziedziczenia po T. B. otrzymała udział w wysokości $\frac{1}{4}$ (a zatem $\frac{1}{8}$ w całości) . Natomiast pozostali spadkobiercy ustawowi (G. R., S. B. (1) i M. B.) z tytułu dziedziczenia po T. B. posiadali udział po $\frac{1}{4}$ (czyli po $\frac{1}{8}$ w całości) (931 kc). Ostatecznie zatem udział S. B. (2) w całym majątku objętym uprzednio wspólnością majątkową małżeńską wyniósł po śmierci T. B. $\frac{5}{8}$ ($\frac{1}{2}$ z tytułu ustania wspólności majątkowej małżeńskiej i $\frac{1}{8}$ z tytułu dziedziczenia), natomiast G. R., M. B. i S. B. (1) po $\frac{1}{8}$. W następstwie śmierci S. B. (2) wobec testamentowego powołania do spadku w całości G. R., cały jej udział przypadł wskazanej spadkodawczyni. Efektem powyższego udziały we własności całego majątku objętym uprzednio wspólnością majątkową małżeńską T. B. i S. B. (2) w następstwie spadkobrania ukształtowały się następująco: G. R. $\frac{6}{8}$

($\frac{5}{8}$ odziedziczone po matce plus $\frac{1}{8}$ odziedziczona po ojcu), zaś M. B. i S. B. (1) po $\frac{1}{8}$ (odziedziczone po T. B.). Co za tym idzie dokonując podziału majątku wspólnego T. B. i S. B. (2) oraz działu spadku po T. B. należało uwzględnić powyżej wskazane udziały wszystkich uczestników we własności składników majątkowych objętych podziałem majątku i działem spadku. Zważywszy, że Sąd Rejonowy udziały te ustalił wadliwie przyznając w drodze podziału w naturze (art. 211 kc) poszczególnym uczestnikom środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych Sąd Okręgowy dokonał tu koniecznej zmiany w zakresie przysługujących udziałów. Wskazać tu trzeba, iż spadkobiercy nabywają spadek w stanie istniejącym w chwili jego otwarcia. W odniesieniu do wierzytelności z rachunków bankowych spadkodawcy oznacza to, że wchodzi one w skład spadku jedynie w takim zakresie, w jakim istniały w dniu śmierci spadkodawcy. Spadek nie obejmuje zatem narosłych od tego dnia odsetek od tych wierzytelności, które, stanowiąc pożytki prawa (art. 54 k.c.), zgodnie z art. 207 k.c. w związku z art. 1035 k.c., przypadają spadkobiercom (współwłaścicielom) w stosunku do wielkości udziałów. Sąd Okręgowy mając na uwadze, iż jak wynika z zaświadczeń Banków wysokość środków pieniężnych na rachunkach bankowych po dacie 15 czerwca 2014r. uległa (i w istocie wciąż ulega) zmianie przyznał te składniki majątkowe wg aktualnej ich wartości zgodnie z wnioskami i oczekiwaniami uczestników postępowania, gdyż w tym zakresie postanowienie Sądu nie było kwestionowane i co też nie naruszało art. 207 kc, wobec przyznania tych środków stosownie do posiadanych przez uczestników udziałów.

Dalej wskazać trzeba, iż z art. 618 oraz 684, 685 i 688 k.p.c. wynika, że tak w postępowaniu o zniesienie współwłasności, jak i w postępowaniu o dział spadku chodzi o rozstrzygnięcie w przedmiocie całokształtu stosunków, jakie powstały między współwłaścicielami lub spadkobiercami. W obrębie tych stosunków podstawowym elementem jest oznaczenie wysokości spłaty lub dopłaty, terminu i sposobu ich uiszczenia oraz oznaczenie wysokości odsetek. Rozstrzygnięcie w tym zakresie należy zatem do integralnych składników każdego postanowienia o zniesieniu współwłasności lub o dział spadku (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2003 r. III CZP 80/03, OSNC z 2005 r. Nr 2, poz. 20, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2012 r. V CSK 567/11). Sąd Rejonowy dokonując podziału majątku wspólnego oraz działu spadku w zakresie własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego zgodnie z wnioskiem przyznał ten składnik majątku S. B. (1), co rodziło konieczność zasądzenia odpowiednich spłat na rzecz pozostałych uczestników postępowania (art. 212 kc), co też znalazło wyraz w zaskarżonym postanowieniu. Sąd I instancji, jak słusznie podniosła apelująca, wadliwie jednak określił wysokość spłat, wobec przyjęcia nieprawidłowej wielkości udziałów G. R., S. B. (1) i M. B. we własności składników majątkowych podlegających podziałowi, na co wskazywał już wyżej Sąd Okręgowy. Uwzględniając właściwe udziały (G. R. $\frac{6}{8}$, zaś M. B. i S. B. (1) po $\frac{1}{8}$, jak i przyjmując wartość nieruchomości 130000 zł, zgodnie ze wskazywaną przez uczestników postępowania, spłata na rzecz G. R. winna wynieść 97.500 zł, zaś na rzecz M. B. 16250 zł. W tym też więc zakresie Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie.

Mając powyższe na uwadze Sąd II instancji na podstawie art. 386§1 kpc orzekł jak w punkcie II sentencji.

Sąd Okręgowy oddalił wniosek apelującej wnioskodawczyni o zasądzenie kosztów postępowania, na które składała się opłata od apelacji oraz koszty zastępstwa procesowego (pkt III sentencji). Skarżąca domagała się ich zasądzenie

od Skarbu Państwa, ewentualnie obciążenie nimi także uczestników postępowania. Zasadą jest, że w postępowaniu nieprocesowym każdy uczestnik ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie (art. 520 § 1 k.p.c.). Wyjątki od niej przewidziane są w art. 520 § 2 k.p.c. zgodnie z którym, jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości oraz w art. 520 § 3 k.p.c w myśl którego jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika, przy czym przepis powyższy stosuje się odpowiednio , jeżeli uczestnik postępował niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie. W tzw. sprawach działowych, do jakich należą sprawy o podział majątku wspólnego, nie zachodzi sprzeczność interesów, niezależnie od tego jaki dana strona zgłasza wniosek co do sposobu podziału i jakie stanowisko zajmuje w sprawie. W takich postępowaniach strony są również w równym stopniu zainteresowane wynikiem postępowania, a ich interesy w zasadzie są wspólne, gdyż polegają na wyjściu ze stanu wspólności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2011r., III CZ 46/10, z dnia 19 listopada 2011r., III CZ 47/11, z dnia 16 września 2011r., (...) 40/11). Tym bardziej w niniejszej sprawie, w której wszyscy uczestnicy ostatecznie zgodnie wskazywali co do składników majątku podlegającego podziałowi, ich wartości jak i postulowanego sposobu podziału, nie było żadnych podstaw do przyjęcia sprzeczności interesów uczestników (art. 520§2 i §3 kpc) a tym samym obciążenia S. B. (1) i M. B. kosztami postępowania apelacyjnego poniesionego przez apelującą, mimo uwzględnienia apelacji w całości. Jednocześnie nie było podstaw do zasądzenia tych kosztów (już poniesionych) na rzecz wnioskodawczyni od Skarbu Państwa, bowiem koszty postępowania ponoszą strony – uczestnicy postępowania (art. 98 i n. kpc oraz art. 520 kpc), którym Skarb Państwa w niniejszej sprawie co oczywista nie był. Przypadki obciążenia Skarbu Państwa kosztami odnoszą się do wynagrodzenia pełnomocnika ustanowionego dla strony z urzędu, w sytuacji, gdy przegrała sprawę, a nadto w sytuacji braku podstaw do obciążenia strony kosztami sądowymi (jeszcze przez nią niewydatkowanymi) o jakich mowa w art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

W świetle powyższego brak było podstaw prawnych do zasądzenia od Skarbu Państwa na rzecz apelującej poniesionych przez nią kosztów postępowania apelacyjnego tj. opłaty od apelacji i kosztów zastępstwa procesowego.